

Søker

Opplysninger om institusjonen

Kommunenavn	Jevnaker kommune
Institusjonsnavn	Jevnaker bibliotek
Postadresse	Postboks 60
Postnummer	3521
Poststed	Jevnaker
Institusjonens leder	
Fornavn	Guro
Etternavn	Skretteberg
Telefon	40 904 265
E-post	biblioteket@jevnaker.kommune.no

Sluttrapport

Tittel på tiltaket	Barnas bøker rundt bålet
Tildelt beløp	40 000
Antall tildelingsår	1-årig
Tidsperiode	2024, 2025

Mål for tiltaket

Med prosjektet Barnas bøker rundt bålet har vi som mål at flere av barna (3-9 år) i Jevnaker skal få oppleve litteratur og bruke biblioteket vårt aktivt. Vi skal stimulere til dette ved å invitere til lek og litteraturformidling utenfor bibliotekets lokaler, og ved å møte barna og familiene deres på andre arenaer i bygda. På denne måten vil biblioteket og tjenestetilbudet vårt gjøres enda bedre kjent for innbyggerne.

Vi skal tilrettelegge for at leken og litteraturformidlingen kan finne sted rundt leirbålet, i naturen i bygda vår. Vi vektlegger å bruke lett tilgjengelige steder i lokalsamfunnet, med enkle adkomstmuligheter, slik at flest mulig kan benytte tilbudene.

Foruten å være en arena for litteraturformidling og å gjøre bibliotekets tilbud kjent, ønsker vi at Barnas bøker rundt bålet skal være en helsefremmende møteplass for foreldre og barn, hvor de kan få knytte nye nettverk og bekjentskaper med hverandre, og få oppleve lavterskel lek og friluftsliv.

Rapport

Jevnaker folkebibliotek mottok 40 000 kroner i prosjektmidler fra Nasjonalbiblioteket til aktiv formidling i 2024. Vi fikk forlenget prosjektperioden frem til juni 2025, da vi så at vi fortsatt hadde både midler og kapasitet til å gjennomføre flere formidlingsstunder.

Barnas bøker rundt bålet hadde som mål at flere barn (3-9 år) skulle få oppleve litteratur og bruke biblioteket vårt aktivt. Tiltaket skulle stimulere til dette ved å invitere til lek og litteraturformidling utenfor bibliotekets lokaler, ved å møte barna og familiene deres på andre arenaer i bygda. På denne måten skulle biblioteket og tjenestetilbudet vårt gjøres kjent for innbyggerne.

Vi har invitert til lek og litteraturformidling rundt bålet, i naturen i bygda vår. Barnas bøker rundt bålet skulle i tillegg være en helsefremmende møteplass for foreldre og barn, hvor de kunne knytte nettverk og nye bekjentskaper, og få oppleve lavterskel lek og friluftsliv.

Vi satte oss følgende effektmål:

5% økning av registrerte aktive lånere ved utgangen av 2024, sammenlignet med starten av året.

5% økning i utlån av fysiske bøker til barn, sammenlignet med 2023.

5% økning i utlån av e-bøker og e-lydbøker til barn, sammenlignet med 2023.

Hvordan har det gått med måloppnåelsen av effektmålene?

Vi kan ikke se noen effekt av prosjektet på antall aktive lånere eller utlån. Biblioteket holdt stengt i 2 måneder høsten 2024 i forbindelse med oppussing. Dette har naturlig nok påvirket fysisk utlån.

I 2023 hadde vi 273 aktive lånere i gruppa 0-13 år og 1139 aktive lånere totalt. I 2024 hadde vi 226 aktive lånere i aldersgruppa 0-13 år og 1117 aktive lånere totalt.

Totalt utlån (inkludert fornyelser) av fysiske bøker til barn i 2023 var på 11 374. I 2024 var tilsvarende tall 11 320.

Utlån av e-bøker og e-lydbøker til barn var det samme i 2024 som i 2023. 290 utlån i 2023. 295 i utlån i 2024.

Prosjektgjennomføring:

Vi har klart å gjennomføre enda flere arrangementer enn vi så for oss da vi planla prosjektet. Vi planla 6 arrangementer i 2024, og gjennomførte samtlige. Da vi hadde igjen midler fikk vi utvidet prosjektperioden frem til juni 2025, og kunne gjennomføre 2 arrangementer til. Totalt har vi gjennomført 8 Barnas bøker rundt bålet arrangementer. Arrangementene har blitt holdt på søndager kl. 12.00, på ulike steder i bygda.

Alle arrangementene har fulgt den samme malen. Deltakerne har blitt ønsket velkommen av barne- og ungdomsbibliotekaren, og deltakerne har deretter samlet seg rundt bålet. I sommerhalvåret har vi laget et symbolsk "sommerbål" med ved og lyslenker. Formidlingsstunden har blitt innledet mens barne- og ungdomsbibliotekaren har spilt på en koshi chime, som er en slags vindklokke. Deretter har et eventyr eller en fortelling blitt fortalt muntlig. På slutten av formidlingsstunden har det blitt lest en bok. Formidlingsstunden har vart i ca. 20 minutter på hvert arrangement. Etter dette har deltakerne blitt med på 1-2 leker eller aktiviteter. Til slutt har det vært grilling og spising av medbrakt mat, sosialt samvær og frilek. Arrangementene har hatt en varighet på 1-2,5 time, avhengig av gruppene og hvor lenge de har ønsket å bli værende.

Vi har fått låne grillhytter, bålplasser, gapahuker og andre egnede steder av barnehager og lag og foreninger.

Totalt har 114 barn og voksne deltatt på de 8 arrangementene.

Til alle arrangementene har vi i forkant lagt ut kartkoordinater, gode veibeskrivelser og bilder av ruta på Facebook.

Flere av deltakerne har deltatt på flere enn to arrangement. Flere av deltakerne har sett arrangementet på Facebook og reist fra en nabokommuner. Barna som har deltatt har vært i alderen 2-8 år.

Til selve gjennomføringen har vi gått til innkjøp av litt utstyr om er kjent å ha med ut.

Vi har utarbeidet en grafisk profil som vi har brukt gjennomgående for markedsføringen

For utfyllende beskrivelse av hvordan en av formidlingsstundene har blitt lagt opp, se vedlagt dreiebok.

Erfaringer og refleksjoner:

Prosjektet Barnas bøker rundt bålet er bygget på erfaringer og kunnskap fra prosjektet Bøker rundt bålet, hvor målgruppen var voksne. I dette prosjektet tok de ansatte et kurs i muntlig fortelling med Tiril Bryn fra Fortellerhuset. Muntlig fortelling har vært selve kjernen i Barnas bøker rundt bålet.

I en tid hvor oppmerksomhet og konsentrasjon trues fra flere kanter var det spennende å se hvordan muntlig fortelling ble mottatt. Min erfaring er at analog formidling fungerer bra. Jeg opplever at barna lytter til både fortellingene som blir fortalt og bøkene som blir lest. Uavhengig av alder sitter de rolig og lytter. Ved flere tilfeller har jeg møtt noen av barna igjen, flere måneder i etterkant, hvor de vil snakke med meg om fortellerstunden.

Den største utfordringen ved prosjektet har vært at det å jobbe med muntlig fortelling er svært ressurskrevende. Totalt har jeg brukt minst 4 uker på hver fortelling, hvor det har vært jobbet intensivt den siste uken i forkant av arrangementet. Arbeidet oppleves allikevel som veldig givende. Muntlig fortellerkunst gir rom for lange tankerekker, fordypning, kreativitet og selvuttrykk for fortelleren. Magien oppstår i rommet mellom forteller og lytter. Barna blir derfor ikke servert en ferdig tygd opplevelse, de er selv med på å skape historien. Og hos hvert lyttende barn er det derfor potensiale for konsentrasjon, meningsskapelse og kreativitet. Jeg opplever at historiene lever videre i

barna, lenge etter at jeg har sagt snipp, snapp, snute.

I forkant av arrangementene har jeg vært på befaring på hvert sted, planlagt hvor bålet skal være, hvor fortellerstunden skulle skje, tatt bilder og laget veibeskrivelser til sosiale medier.

En erfaring er at det er lurt å se an barnegruppa og la barna lede litt an. Slutten av programmet må være fleksibelt. På hvert arrangement har det vært planlagt 1-2 leker i fellesskap. Men dersom barna er fordypet i frilek og utforsker lekeområdet avbryter jeg dem ikke. Jeg lar dem holde på, mens foreldrene ofte finner pusterom og tid til å nyte en kopp kaffe rundt bålet.

Å ha med leker som bøtter, spader og spikkekriver har fungert bra.

Veien videre:

Prosjektet har gitt barne- og ungdomsbibliotekaren muligheten til å jobbe enda mer med formidling rettet mot barn og barnefamilier. Hun har fått jobbe med muntlig fortelling og utformingen av ulike analoge formidlingsopplegg. Hun har fått formidle og skape møteplasser på tvers av kommunen.

Alle erfaringene fra Barnas bøker rundt bålet vil leve videre. En del erfaring har barne- og ungdomsbibliotekaren tatt med seg videre inn i leselystprosjektet 100 bøker før du fyller 6 år, som vi våren 2025 har fått nye prosjektmidler til. Fokuset vårt vil da dreie seg mer over mot formidling av litteratur rettet mot barnehagebarn. Barne- og ungdomsbibliotekaren skal i økende grad ut og formidle dette prosjektet og 100 utvalgte bøker i barnehagene. Vi håper barnehagene er like sporty som oss, for barne- og ungdomsbibliotekaren holder gjerne formidlingsstunden analogt ute i skogen eller i barnehagens grillhytte, fremfor inne på avdeling med skjerm. Muntlig fortelling vil fortsette å være en naturlig del av de månedlige eventyrstundene på biblioteket.

Vi håper også å videreføre Barnas bøker rundt bålet i sin reneste form, ute i naturen rundt bålet, med 2-4 søndagsarrangementer i året.

Regnskap

- [Prosjektregnskap saksref 2023 1554-4.pdf](#)

Vedlegg

- [Dreiebok BBB 5.pdf](#)
- [Arrangementer og deltakere.pdf](#)